

zapeljivca Oražma in kot zaščitnica nemorálnosti, ter razsodila, da je paznik Bučar, ker je branil čast svoje poštene žene, tako silno grešil, da ga je bilo treba pokoriti s kaznijo odpusta iz službe.

Klerikalni deželni odbor se je po takem postavil na stališče, da bi moral njemu podrejeni paznik prisilne delavnice mirno trpeti, da klerikalni mogotec Oražem zalezuje njegovo ženo in jo zapeljuje k prešestovanju. Z drugimi besedami povedano: Deželni odbor je izrekel načelo „Jaz ne plačam samo delo paznika v prisilni delavnici, marveč plačam tudi telo paznikove žene, ki naj bo na razpolago pohoti, kadarkoli se bo temu ali onemu izmed klerikalnih mogočnikov zahotelo njene ljubezni!“

Takšna je klerikalna morala in takšni klerikalni „moralisti“ vodijo naše dobro ljudstvo nazaj — „h Kristusu kralju, odrešeniku sveta“, kakor zatrjuje škof Anton Bonaventura.

Zaščitniki javnega pohujšanja, zagovorniki nenaravnosti in vlačugarstva so dandanes stebri vere, cerkve in države!

Človek bi zaplakal, da je usoda našega ljudstva sedaj v rokah takih propalic in desperatov, ki se smejo brez odpora in kazni tako cinično igrati s čustvi, ki so bila doslej našemu narodu vsikdar sveta, ter jih teptati v blato.

Ako bi se kjerkoli drugje prigodilo kaj tako nečuvenga, bi se dvignil vihar opravičnega ogorčenja in v trenutku bi bila družba, ki s tako cinično brutalnostjo mandra zakone naravnosti in poštenega življenja, vržena na gnoj in smetišče. A pri nas?

Pri nas bo ubogo, zaslepljeno ljudstvo šlo v boj za te ljudi in najsvetejše bo izpostavljeno za zmago onih, ki javno nastopajo kot zagovorniki nemoralnosti, prešestovanja in vlačugarstva!

O slovenska domovina, ti si danes, kot pravi znani pisatelj, kakor poulična vlačuga!
(„Slov. nar.“)

Cenjenim somišljenikom naznanjamo, da je

„Štajerčev“

kmetski koledar za leto 1914

ravnokar izšel. Ta splošno priljubljeni in tako daleč razširjeni koledar izšel je zdaj že v VII. letniku, kar pač znači, da si je pridobil trdni krog zvestih odjemalcev. Koledar je letos posebno lepo opremljen in obsega 144 strani, na katerih se nahaja poleg najraznovrstnejšega čitiva tudi 15 lepih in velezanimivih slik.

Vsebina

letošnjega našega koledarja je sledeča:

1. Leto 1914. — 2. Deželni patroni. — 3. Cesarska rodbina. — 4. Avstro-ogrske deželne barve. — 5. Vladarji v Evropi. — 6. Kalendarji (vseh 12 mesecev, natančen, s potrebnimi zapisniki). — 7. V novo leto (vodne besede uredništva). — 8. Cesarjeva zahvala očetu Radetzky (krasna povest iz cesarjevega življenja). — 9. O porabi umetnih gnojil (zanimiv gospodarski članek; spisal Vičanski Škerlec za naš koledar). — 10. Korupcija v ruski armadi (članek o interesantnih zadevah v armadi Rusije, posnet po sodniških razpravah). — 11. Pot h krstu (zanimiva povest iz kmetskega življenja po spisu Hilde Knobloch). — 12. Neobdačeno kuhanje žganja (natančna razprava z vsemi tozadevnimi postavnimi določbami). — 13. Veter je delal (krasna povestica po spisu dra. Petra Rosegger). — 14. Smešnice. — 15. Izgube v balkanski vojni (natančne številke od vseh prizadelih držav). — 16. Laška detelja (jako podučen gospodarski članek,

povzet po listu „L' amico del contano“). — 17. Ljudsko premoženje v Avstriji in Ogrski (po oblastvenih številkah; jako zanimivo). — 18. Kako je prišel kozji pastir Nacek k svoji mestni obleki (spisala Mimi Vischer; pretresljiva povest iz otroškega življenja). — 19. Zmes (razni zanimivi in podučni sestavki i. s.: „Österreich-Klösterreiche“, Življenje v Novem Yorku, Dunaj v številkah, Človeško usnje, Plod, ki služi kot svetilka, Pogreb zamorskega poglavarja, Menjanje zraka, Francoski požehi, O sadnem drevju, Kri in zdravje). — 20. Kočar Jernej (povest iz kmetskega življenja; spisal Karl Linhart). — 21. Določbe o vojaški taksi (jako potreben sestavek tega davka). — 22. Vladarske dolžnosti (članek glede varstva živali; po listu „Völkischliche Blätter“, Mannheim). — 23. Čukovska (pesem; spisal Tebničmar). — 24. Modroslovje in kmetska hiša (jako podučljivi članek; spisal Mat. Wieser-Ziebl-Zlan). — 25. Jesenske (pesni; spisal Karl Linhart). — 26. Naše slike (popis koledarjevih slik). — 27. Male vesti. — 28. Od leta do leta (splošni pogled nazaj; popis vseh zanimivih dogodkov preteklega leta, zlasti tudi balkanske vojne; članek opisuje dogodke v sledočih državah: Avstro-Ogrska, Nemčija, Rusija, Francoska, Angleška, Švica, Lichtenstein, Balkanske države, Amerika, Azija, Afrika). — 29. Sejmi (natančni seznam sejmov na Štajerskem, Koroskem, Hrvaškem in Slavoskem). — 30. Poštne, brzjavine in koleke. — 31. Tarifa poštних nakaznic. — 32. Tarifa denarnih pisem. — 33. Tarifa vozne pošte. — 34. Telegrami. — 35. Seznam sejmov v Ptujju. — 36. Tarifa za koleke.

Slike:

ima naš letošnji koledar sledeče in je vsaki sliki dodan natančni popis:

1. Naravno-varstveni park na otoku Meleda. — 2. Grad Ambras na Tirolskem. — 3. Bulgarski kralj Ferdinand in prestolonaslednik Boris. — 4. Nemški parnik „Emden“ in zemljevid. — 5. Slavnostna dvorana katoliškega zbora v Metzju. — 6. 700-letnica mesta Freudenthal. — 7. Kaj se izvaja iz Avstro-Ogrske? — 8. Nemški letalni stroj mornarice I. — 9. Množina mesa v posameznih državah. — 10. Koliko umorov pride na en milijon prebivalcev. — 11. Število zdravnikov v posameznih državah. — 12. Največja zatvorba doline v Evropi pri mestu Malter. — 13. Letalni stroj Francoza Brindejona. — 14. Dva odlična avstro-ogrska oficirja. — 15. Baron Ivan Škerlec.

Iz tega je pač razvidno, kako lepo, mnogostravno in veliko vsebino ima naš koledar. Vkljub temu stane samo

60 vin., s poštino 70 vin.
Kdor proda 10 koledarjev, dobi enega zastonj!

Kupujte naš koledar!

Politični pregled.

Državni zbor. Dne 24. oktobra je v svoji seji sprejel državni zbor davek na dirke, nakar je pričel razpravo o davku na šampanjec. Rusin dr. Staruch je imel večuren obstrukcijski govor. — Gališki cesarski namestnik pride jutri na Dunaj, da s poljskimi strankami konferira radi volilne reforme na Poljskem. Od teh konferenc je odvisen razvoj razmer v državnem zboru. — V parlamentarnih krogih krožijo vesti o kritičnem preobratu, ki se izvrši morda že prihodnji teden. Pokazala se bo namreč do tedaj morda potreba razpusta državnega zbora. Na drugi strani se prav resno zatrjuje, da je pričakovati prihodnji teden eventualne demisije celega kabineta.

Državni zbor se ne razpusti. „Prager Tagblatt“ trdi, da izkušna vlada razpravo o kanadskem škandalu preprečiti. Razpustiti državnega zbora ne mislijo, osobito ker še niso volili delegacije.

Češko-nemška pogajanja. Kakor poročajo češki listi, se bo pričetek dunajskih češko-nemških spravnih pogajanj z ozirom na položaj v parlamentu za nekaj časa odložil.

Izseljeniški škandal. Preiskava o nedopustni vabi izseljencev še ni končana. V parlamentu vlada še ni pojasnila celo zadevo. To pa že

zdaj stoji, da je več paroplovnih družb vabilo ljudi, da so se izseljevali in da se je veliko vojaščin podvrženih mladeničev izselilo. Vsa vaba bi pa ne bila uspešna, če bi posledice gospodarske krize, v kateri živimo, in pa mobilizacija ne bila ljudi v taki meri zadnje leto izvabljal, da so se izselili. 600.000 ljudi se je izselilo! 480.000 jih je ostalo v Evropi, 120.000 jih je šlo črez veliko lužo tja v Ameriko. Mnogo je bilo med njimi takih, ki so se izselili zato, da jim ni bilo potrebno obleči vojaške suknje.

30 novih kavalerijskih oddelkov strojnih pušk. „Zeit“ poroča, da šeleto ustanovi 6 novih kavalerijskih oddelkov strojnih pušk, 24 jih pa ustanove l. 1914.

Ogrski državni zbor. Danes, dne 25. oktobra se je pričelo jezensko zasedanje ogrskega državnega zbora. Opozicija ni navzoča. Grof Tisza je v daljšem govoru priznal, da je Lukasova vlada prejela od prometne banke za koncesijo za igralnico na Margaretnem otoku en milijon 400.000 kron. Ko je nastopil Tisza, je banki takoj naznanil, da ne bo dal koncesije in ji ponudil, da ji vrne denar. Banka na to ni reagirala in je takoj začela z napadi na ministerstvo. Tisza brani Lukasa, češ da njegova osebna čast ni tangirana, ter ojtstro napada opozicijo. Pred sejo je predložil justični minister Balogh predlog o novem tiskovnem zakonu.

Tiszi sledi Wekerle. Opozicionali krogi trde, da so dunajski krogi za to, da Tisza odstopi, ko se končno reši brambna predloga, in da je tudi Bilinski zato, da sledi Tiszi Wekerle.

Otvoritev nove železniške proge. Iz krogov Slovensko-hrvatskega kluba poročajo, da bo nova železniška proga od Pribudica do Kuina otvorena koncem meseca novembra.

Hrvaško vprašanje. Hrvaški kraljevi komisar Škerlec je došel na Budimpešto in je izjavil, da sta s Tiszjo zaključila obravnave z vodilnimi hrvaškimi politikami in da se akcija v kratkem nadaljuje.

Konflikt med Srbi in Bulgari. Srbski listi poročajo, da se je bil boj ob srbsko-bulgarski meji med Srbi in Bulgari, ker so Bulgari vzhodno od Kratova neko utrjeno srbsko stražnico zasedli. Iz Sofije se pa poroča, da so Srbi zadnje čase neko bulgarsko stražo ob meji napadli, jo prepodili in da je bilo več takih spopadov. Bulgarski parlamentarni krogi žele, da bi se med Bulgari in Srbi sklenila slična garancijska pogodba, kakršno glede na Albanijo srbsko časopisje od Avstro-Ogrske zahteva. Bulgarska vlada je po ruskem poslanstvu protestirala, ker so Srbi napadli dne 21. t. m. bulgarsko stražo pri Beojderici. Zahteva se, da naj Srbi razpuste zasedeno točko in da naj vse potrebno ukrenejo, da Srbi ob meji ne bodo več Bulgarov izzivali.

Mejno vprašanje med Srbijo in Črnogoro rešeno. Italijanski listi poročajo, da je bila srbska vlada obveščena iz Cetinja, da je vprašanje meje med Srbijo in Črnogoro rešeno. Dogovore vodi srbski poslanik Gavrilovič. Posebna komisija bo še natančneje določila mejo.

Bulgarija okupira novo ozemlje, ne da bi se kaj posebnega zgodilo. Dne 23. oktobra zjutraj so imeli bulgarski vojak 30 km do Gümmüzhine in 15 km hoda do Ksantinja.

Južna Albanija. Mednarodna komisija za določitev južno-albanske meje je prispela sem. Prebivalstvo je vzpizorilo demonstracije za priklopitev Korice h Grški.

Bulgarski sokoli. Bulgarski sokoli so baje odpovedali udeležbo na letošnjem vsesokolskem zletu v Ljubljani.

Nov kabel med Nemčijo in Angleško. Dne 23. oktobra je bil izročen prometu nov kabel med Nemčijo in Angleško.

Srečno domače življenje

se mnogokrat prekini vsled bolezni, nezmožnosti delati in zmanjšanja zaslužka. Kdor resno ljubi svojo družino, mora tedaj skrbeti, da odstrani bolezni in nezmožnost k delu in to se lahko zgodi, kakor vemo iz izkušnje, ako imamo pri roki Fellerjev dobro dišeči olajšujoči rastlinski esenčni-fluid z zn. „Elsa-fluid“, če se kali našo zdravje vsled mokrote, mrzlosti, prepaha, pretudjenja, bolečin, ranjenja, otiska, otekline, opek-

line, trdega vrata in revmatičnih bolečin, kakor tudi pri drugih boleznih.

Njegova presvetlost Jožef knez Rohan v Schottwieniu piše: „Presenetljiv uspeh „Elsa-fluida“ presega resno vsa upanja in Vi smete objaviti, da je meni dobro storil pri skoraj vsakih boleznih, kakor bolečin v glavi in zobeh, trganju in bodežju, bolečinah v križu in nahodu. Posebno dober je „Elsa-fluid“ za slabe oči in priporočam, naj ima vsak doma to neogibno potrebno zdravilo.“

Skoraj ravno tako piše Njegova presvetlost o Fellerjevih odvajalnih Rhabarber kroglicah z zn. „Elsa-kroglicice“, katere so neogibno potrebne pri zmanjšanju teka, bolečinah v želodcu, gorečici, zaporu telesa in napihu. Vsak naših čitatelev naj haroči poiskusi tucat fluida za 5 kron in 6 škatlic kroglic za 4 krone franko od lekarnarja E. V. Feller v Stubici, Elsaplaz št. 241 (Hrvatsko), da ima obojno zmiraj doma.